

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут недељно. — Претплата се полаже у Београду код Уредништва „Скопљанска улица број 9.“ а у унутрашњости код овлашћених скупљача или на пошти. — Цена је листу на годину 20 динара, на по године 10 динара. За иностранство на годину 30 динара. За писаре при начелствима, практиканте у опште, општинске писаре оних општина које су већ претплаћене и за жандарме, у пола цене, по ови морају непосредно слати претплату уредништву. Поједини бројеви не продају се. — Рукописи не враћају се. — Писма само плаћена примају се. — Огласи примају се по погодби и то, месечно, тромесечно, полугодишње и годишње.

ЛИСТ УРЕЂУЈЕ ОДБОР

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК Н. ДИМИТРИЈЕВИЋ

П Р В А Р Е Ч

Осим криминалне белетристике*), колико је имамо у преводима и ориџиналима, полицијске књижевности нема у Србији, или и ако је мало и има то је толико знано, да многи људи мисле да и неможе бити какве друге полицијске литературе, осем оне која се налази у Зборницима и расписима полицијским. То је код нас једна осетна празнина.

Чиновника полицијског, који је учио школу, занимала је, док је у овој био, историја Грка и Римљана, или други специјални предмети и предавања, а кад је ступио већ једном на земљиште полицијског чиновника, онда се узалудно очекује од њега друго што, но стара фамозна изрека: „што не стоји у актима, зборницима и расписима, то и не постоји у свету“.

А шта да се рекне за оне чиновнике, којима оскудева школско образовање.

Међутим, ништа се пре и у јачој мери не сусреће са прогресом у једној држави, него радња полицијска било у општини било код државних власти.

Напредак корача, време га носи — собом, — без одморка, и онда: дали је боље, ићи упоредо са прогресом или допустити да нас прегази време.

Покрећући стручни лист за све полицијске радње које се врше, како у општини тако и код државних власти, ми смо уверени да ћемо имати много тешкоћа,

* Чији је представник г. Таса Миленковић.

али нас у томе куражи идеја: да овим листом попуњавамо у нашој отаџбини једну осетну празнину, а у исто време да стварамо могућност сваком човеку, а нарочито ономе, у чијим се рукама налази извршење ма какве полицијске радње, — извор из кога ће се моћи уверити, је ли саобразно постојећим законима, уредбама и обичајима, појављени случај у своме делокругу извршио како ваља или не.

МИХ. КР. БОРЧЕВИЋ
МИНИСТАР УНУТРАШЊИХ ДЕЛА.

У место полицијске литературе, која је код нас врло малена, ми се лађамо тога задатака, да нашим листом заменимо исту у колико се она у опште узев, може новинама заменити.

Лична способност и моћ општине и државе, огледа се у државној и општинској радњи. Ову државну и општинску радњу изводе непосредно, државни и општински службеници. И у колико је један слушбеник општински или државни способнији у своме послу, у толико ће државна или општинска радња бити боља и корисније окончана по друштво, државу и општину.

Читањем нашега листа, сваки ће се службеник било општински или државни, користити у своме позиву, а грађанин опет уверити, како државни и општински службеници треба у појављеном случају да прихвате

извесан рад било по грађанској или кривичној части, да га раде и да га окончају.

Поред тога задатка, наш ће лист приказивати и похваљивати, а ако треба и похудити, радње појединих органа како општ. тако и државних, без обзира на политичке партије у земљи, и то не само простим

писањем него и његовом сопственом фотографијом са описом његовог живота или без овога.

У данашњем броју доносимо фотографију шефа свеколике полиције у Србији, Господина Мих. Кр. Ђорђевића, министра унутрашњих дела, а за овом ћемо по старешинству, рангу и заслугама доносити по редом фотографије — сваког заслужног полицијског и општинског службеника, пропративши увек по могућности и његову заслугу а и рад.

Но имајући вазда на уму да наш лист служи на првом месту личној безбедности српских држављана, а тежећи да ово обезбеђење постигнемо што боље с полицијске стране, тим пре, што нам у томе даје могућности и министарство унутр. дела и управа в. Београда, ми смо спремили цео албум оних лица која су опасна по личну сигурност српских грађана.

Већ у данашњем броју доносимо две такве фотографије са њиховим описима, а у сваком идућем броју има се овај рад неизоставно продужавати.

Тиме ћемо са неколико наших бројева листа, приказати свету оне личности, које су cadre вазда и у свако доба, кад му се укаже прилика, да нанесу штету како личној слободи човечијој тако и имовном стању његовом. А с друге опет стране, пружићемо могућност, како сеоском кмету и писару, тако сваком полицијском чиновнику, да помоћу дотичне фотографије одмах позна и уочи оно лице које је обележено, као лопов, варалица, кесарош, разбојник и т. д. и од кога се треба чувати, или најзад које се тражи, па се због његовог цуњања из општине у општину, не може да нађе.

Често се дешава, да осуђеник или окривљеник побегне, било из затвора или са издржавања казне, у ком ћемо случају донети одмах његову фотографију, по којој ће га моћи познати сваки грађанин, а и сваки службеник полицијске службе, било у општини, срезу и округу.

Овим радом, ми се надамо, да ћемо у брзо, допринети користи уштићењу личног и имовног права српских држављана и у бржем, тачнијем и сигурнијем гонењу и хватању оних лица, која су штетна по правилан и миран развој друштвеног живота.

Нашим листом, надамо се, да ћемо моћи за извесно време од данас утицати на то, да се образује »полицијско удружење« чији би био задатак, заштита личне и имовне сигурности српских грађана и јемство за усавршавање полицијских органа, како у општини, тако и у држави у погледу њихове спреме и савесности. Том будућем удружењу намењујемо овај наш »Полицијски Гласник« за његов орган.

Издајући у врло узаним потезима циљ и намеру нашега листа, неописујући је до ситница, да не би заморили наше читатеље, — молимо их да нас разуму још и у томе, да су трошкови око издавања овога листа врло велики, нарочито због — слика, и да се ради

опстанка нашег листа, заузму на прибирању претплатника и шаљању претплате одмах.

ПОЛИЦИЈСКИ РЕЧНИК

Намерни смо, да под овим насловом, у нашем листу обележимо што боље и тачније формуле полицијских радова који падају у круг егзекутивне радње полицијске, ма се ова обављала у општини или код државних власти. Овим својим радом, ми се надамо да ћемо допринети користи у једнообразним радњама свију власти у Србији, те тако се после неће моћи казати, да власти раде један исти посао различито и то другојаче у Београду а другојаче у неком срезу или округу.

И ако почињемо са једном формулом из грађанске части законске, ми тиме не тврдимо да нећемо износити овакове формуле из кривичног дела законског, а тако исто и из осталих административних закона наше државе.

У идућим бројевима донећемо формулу за истрагу код самоубијстава, а после ћемо редом продужити овај рад.

Што пак не идемо по азбучном реду, то не мења ствар, јер овако у листу износимо, а кад би засебну књигу писали онда би ту дошао азбучни ред.

На крају године, моћи ће се видети један број формула у нашем листу, које неоспорно могу користити чиновнике општинске и државне у њиховим радовима.

Гди буде требало, ми ћемо ове формуле објаснити са законским текстом, тако, да кад ма који чиновник буде по њој саображавао своје радове, сигурни смо, да ће у истини имати много мање законских погрешака, или можда и без ових.

Трудићемо се, да једна лепо изведена формула обухваћа читаву категорију грађанских или кривичних радњи. Ко се од чиновника буде осећао вољан да нам у овоме послу помогне, ми ћемо му бити благодарни, а неће проћи без тога, да се зна које је чији рад.

Једна правилно извршена забрана.

Рађено (у дућану Адолфа Гроса кројача из Београда) .4. Јуна 1897 год. у Београду.

По наредби првостеп. београдско-трговачког суда од 13 ов. месеца № 0000., потписати писар кварта палилулског у присуству потписатих грађана и судом одређеног староца Н. Барукића, и пуномоћника повериоачевог г. Милана Димитријевића оvd. адвоката, дошао је у дућан и стан дужника Адолфа Гроса оvd. кројача, и пошто му је претходно предао решење о забрани, приступио је попису покретности његове за обезбеду 780 динара главног дуга са интер. 6% год. од 20. Маја ове

год. и 24 дин. таксе и трошкова око забране, за рачун пове-
риоца Густава Штока трг. из Беча.

I. Ствари нађене у дућану:

1.	10 метри штофа „камгарн“ за детње одело, вреди:	50·00	дин.
2.	15 „ „ вун. грао „ „ „ „ „	75·00	„
3.	1 пар новог одела од „камгарна“ № 46. „	35·00	„
4.	2 капута лака од листера, грао	10·00	„
5.	3 бела пруслука летња од пикета	3·00	„
6.	4 метра штофа „монтоњака“ плавог, за зимске капуте	24·00	„
Свега		197·00	„

II. Ствари нађене у кући:

7.	2 кревета блехана, добро очувана	40·00	„
8.	2 нова политирана ормана	70·00	„
9.	2 женилска тепиха — половна	20·00	„
10.	2 политирана астала и 6 столица од трске „	35·00	„
11.	1 умиваоник политирани са великим огле- далом — нов	20·00	„
14.	2 астала кухињска	20·00	„
15.	разно кухињско посуђе и 1 шпархет полован „	20·00	„
Укупно		412·00	„

И словом четири стотине дванајест динара.

Сем пописатих ствари, није се више ништа могло наћи
ни у дућану ни у стану дужникову, што би се могло по закону
узети у попис, до измирења дуга и трошкова.*

Процениоци:

Петар Стивић кројач с. р.

Никола Топаловић абација с. р.

Извршиоц пописа
писар

И. Правдић с. р.

По извршеном попису предстале извршиоцу г-ђа Јозефина
жена дужника Адолфа па изјави:

Све ове ствари нађене у кући моја су својина, што могу
и на суду доказати. За то молим власт, да се ствари из куће
не износе, док не докажем моје право својине.

Јозефина Грос с. р.

Дође и г. Коста Драговић кућни газда па изјави:

Мени дугује дужник Адолф 180 динара кућне кирије, па
како по закону све ствари служе мени као гаранција за кирију,
не одобравам да се исте из куће износе.

Коста Драговић трг. с. р.

Упитан је дужник Адолф, да ли су наводи његове жене
Јозефине и г. Косте Драговића трг. истинити — каза:

Наводи моје жене и г. Костини истинити су. Ствари су
женине, а за кућну кирију дугујем 180 динара. Дуг по овој
забрани признајем, као што сам то и усмено признао при при-
јему решења.

Адолф Грос с. р.

РЕШЕЊЕ:

Пописате ствари, које су нађене у дућану предају се на
чување под законом одговорношћу одређеном стараоцу г. Н.
Барукићу, а ствари нађене у стану дужниковом, кућном газди
г. Кости Драговићу, такође под законом одговорношћу. Г-ђа Јо-
зефина жена дужника Адолфа Гроса, која полаже право својине
на пописане ствари, упутиће се решењем суду на парницу да
тамо и докаже својину.

Извршит. Писар

И. Правдић

* У дућану је било још неких предмета, две утије, астал за пеглање
и др. ствари које спадају у алат, ну писар их по § 471. т. 4. није узео
у попис.

Признајем да сам у списку означене ствари од бр. 1 до
бр. 6 закључно, примио на чување под законском одговорношћу.

Стараоц

Н. Барукић шпекул.

Признајем да сам примио на чување под законском одго-
ворношћу пописате и у списку именоване ствари од бр. 6 до
бр. 15 закључно, до даљег решења власти.

Коста Драговић

Оверава писар

И. Правдић

(НАСТАВИТЕ СЕ)

О П Ш Т И Н А

Под овим насловом и у овој рубрици, писаћемо редовно
о овој ћелији државног организма, што се зове општина. По-
станак општине и развитак њезин, биће нам прво оделење на-
шега писања.

Овим радом, ми се надамо, да ћемо упознати наше чи-
таоце, са истинском вредношћу ове уставове, како за грађан-
ски живот, тако и за појединца, у овом. Јер стварно позна-
вање једног принципа повлачи за собом и стварно поштовање
за себе. Никада човек неће уважити једну ствар колико треба,
ако је само с једне стране — површно — познаје, као што ће
да је уважи и цени ако је свестрано појми. Има опет ствари,
који су и дан и ноћ уз човека, па их никад није дубље проу-
чавао, баш зато, што су уз њега самог. Напоследку немогу сви
људи проучавати једну ствар подједнако, зато, што су им по-
слови разнолики, те с тога ћемо ми у овој рубрици одменити
све наше раденике и трудбенике на другим пословима.

Док будемо писали о овој теми ми ћемо замишљати оп-
штину као једно засебно тело, а остави ћемо за доцније да се
у њену унутрашњу радњу упуштамо.

На постанку њезином задржаћемо се мање но на њезином
развију а о овом последњем, стараћемо се, да ни једно пра-
вило не истакнемо, које неби могли утврдити неоспорним исто-
ријским законом општинског живота. То напомињемо, само као
факт, да нас у овом писању неће руководити ништа друго, но
право истраживање историјских начела, на којима су засно-
ване до данас најсавршеније општине. А и што би се руково-
дили ма чим другим, кад историјски признати закони у дру-
штвеном животу, надвлађују све силе па ма какво оне биле.

Зар би могли казати, да је неку општину створио какав
монарх, или државна влада, или какав председник републике,
кад за то у историји немамо примера. Њезино стварање на-
лази се у њојзи самој и ту је закон њезиног постања. Она је
дакле, постала независно од воље појединог човека, па ма та-
кав човек био и неки силник; њу је створила нужност људске
удружљивости. Удружљивост је природни закон људског живота,
а тај се закон најбоље види у процесу стварања општине. Оне
пак, илустрације друштвеног живота, из којих се такође види
овај закон људске удружљивости, махом су доцније, али нај-
јача илустрација која видљиво обележава овај закон, то је она
у стварању општине.

Историја, као наука, није до сада обележила ма какво са-
знање, да је човек кад год могао да живи на усамљен начин.
Није мигућа за овакав појам ни претпоставка, зато што је чо-
вечији опстанак у самој природи немогућ на усамљен начин.
И код самих животиња, опажа се инстинкт за неком заједницом
и састајањем. Сам природни закон и сама, нужност људска да
се здруже, повлачи собом, као неизбежну последицу *удружење*

а из њега са свим природно истичу одношаји, који се у извесном скупу друштва додирују и укрштавају. Сад се јавља потреба, да се они одношаји среде међу људима. Свака личност истиче своје право, онако, како га она схваћа. А свака опет личност развија појам о своме праву у друштву, према ономе што га на то нагони, а то су на првом месту човечије потребе. Сиром човек, размишља о своме положају у друштву, упоређујући га према положају богаташа; а богаташ тражи заштите да осигура своје интересе у заједници, и тежи да уништи све оно што смета његовим интересима и богатству. Природни процес и то са свим природан, јавља сада нову појаву за сређивање ових одношаја. Није могуће прећи ћутке преко тога, јер један тегли на једну страну, а мисли да му онај други смета, који опет вуче себи. Наступају борбе о личном праву у друштвеном животу. Ове се борбе продужују и сви виде како у таквим приликама свака страна по нешто изгуби, и ако из почетка неосетно, ипак доцније се то врло јако осети.

Сад се рађа потреба да се ово стиша. Опет дакле нужност у друштву. Сад се цело друштво уређује узајамним договором и споразумом, па тај договор назову правило, закон. Сад се цело друштво креће према томе правилу, и то правило важи све дотле, док се појам код чланова овога друштва развије у већој мери, било о себи самом било о целом друштву. Времена пролазе, друштво се шири, чланови породице умножавају се, појављују се међу умноженим члановима друштва нове потребе, нови одношаји, нове нужности. И настаје преображај друштвени. Ми се на овим преображајима нећемо овде задржавати, то остављамо за онај део нашега писања, који ће говорити о развитку општине. Сад ћемо напоменути само то, да у најпримитивнијем облику друштва, развија се непрекидно, размена осећања и мисли, то дакле што и јесте душа општинском животу. У племенским општинама, изводило се племе из племена са свима својим осећајима и мислима, према себи и ондашњем времену, па услед тога и наступање деоба у друштву.

Дванаест синова праоца Јакова поделили су сву земљу на дванаест племенских општина. Свака општина од ових дванаест организовала се са свим засебно од осталих, али све скупа имале су нечега заједничког а то је: што је свака племенска општина и ако засебна, признавала старешинство свога основатеља, исто тако као и остале општине. Ето већ од једне породице имајаше 12 племенских општина, па се у свима као заједничка црта види, признавање старешинства своје основатељу. И ма да су се племена и даље овако развијала и стварала нова удружења, она ипак не пропадаху, већ добијаху само други облик, који ће опет према друштвеној потреби променити.

ИСТРАГА

Поред осталих задатака полицијске службе, како у општини, тако и код државних власти, истраживање кривичних дела које руководе службеници ових надлештава, захтева непосредно од њих што јаче познавање самих истражних начела, по којима ће а упоредо са позитивним законима, отпочети вршити и окончати истрагу у неком конкретном случају.

Набрајати ова начела, која су обележена у нашим законима, то би било само понављање онога, што је у закону написано, што би сваки службеник могао и сам прочитати, и одатле за себе извући користи, али износити као илустрацију једно по једно истражно начело у специјалном кривичном случају, држимо да је то лакши и поузданији начин за усавршавање истражног чиновника. Идући том метом у нашем листу,

а избегавајући велике уводе, ми ћемо одмах прећи на ствар, узевши да говоримо о истрази код самоубијстава.

I

О вешању

Дешава се врло често, да се право убијство, извршено мање више, на врло смишљен начин, закљони и прикрије под видом самоубијства, вешањем. По податцима криминалне статистике, врло је велики проценат убистава која су извршена од треће руке, а међутим под велом самоубијства вешањем. Наравно, за такве злочине не бирају се средства и начин, који остављају сувише видљиве или бар приметне трагове. Ко је премлаћен тупим оруђем или убијен из пушке, тога нико неће обесити, да би дао места веровању у самоубијство, али злочин извршен, отровом, давленијем и шта више кад је ко прободен каквим оштрим а танким оруђем, н. пр. бајонетом у срце, — истражни чиновник, може врло често наћи такве жртве, *обешене*.

Пре неколико година осуђен је један анатомски послужитељ, који је својој жени кад је била пијана, пробио дугачку иглу кроз срце и на тај начин лишио је живота.

Он је већ по своме занимању умео погодити право место, а излив крви спречио је просто тиме, што је прстом притиснуо раницу. После тога извршеног злочина, обесио је своју жену да маскира убијство, са вешањем. Злочин свој могао је тим лакше сакрити, што је била са свим мала раница и потпуно прикривена, сувише развијеном левом дојком. Овај злочин никад не би изишао на видело, да га сам злочинац није у пајанству испричао.

Да овакових случајева има много више но што и сама власт зна, доказују дневни листови, који безбројно пута извештавају читаоце о „тајанственом самоубијству“, где се овај или онај обесио и то без икаква узрока. Колико се ретко извештавају читаоци, да ли је власт у сличним случајевима тобожног самоубијства предузела истрагу н. пр. због тровања итд. Санитетско-полицијски преглед, сувише се често (по селима најчешће изоставља код „несумњивих“ — самоубистава.) У таквим случајевима, тобожни самоубица може имати и праве ране, од оружја и тако чега, само ако је крв опрана и мртво тело пресвучено. Врло је нужно обратити пажњу полицијских органа на то, како би било потребно, да се пред таквим случајевима не иде жмурећи; статистика би постала за неко „тајанствено убијство“ сиромашнија а за неко „ужасно убијство“ богатија. Као што је по неки „самоубица“ отрован, исто тако по неки може бити и удављен, што је још куд и камо поузданије и безопасније за убицу, пошто је тад много теже прибавити доказе за убијство. И сам народ зна, како може притисак на каротиде (вратне жиле — *nervus vagus*) проузроковати несвест па и саму смрт.

Није потребно потсећати читаоце на познате индијске „*Ta-gove*“, који убијају за неколико тренутака своје жртве, помоћу свиленог платна, тако, да нико није у стању пронаћи ни најмањег трага од учињеног злочина, а таквих сличних случајева налази се свуда. Зна се, да ће се сваки за неколико секунда онесвестити, кад се тако дохвати, да се ставе оба длана на образе близу ушију и кад се с оба палца добро притисну вратне жиле. Кад дотични зна то зло место, он ће га у тренутку и наћи. Притисак на те жиле спречава мозгу да добија крв, због чега долази невестица, по том и смрт, и то без реакције. Исто то бива, кад когод од остраг баци какво платно или канап коме око врата па га изненада добро тргне. Одбрана, викање, или дерање скоро је немогуће; смрт долази с великом брзином, неостављајући за собом никаква трага, до оне пруге око врата које конопац оставља. Обесили се, дакле, таква

жртваса при том буде ли се пазило само на то, да конопац дође тамо око врата где се већ налази знак од њега, онда ће се једва моћи познати, како је наступила права смрт.

У томе је доста важно и то, што је испитивањем многих судских лекара — већ урврђено, да се знак од конопаца, који је постао на телу жива човека, не може по спољашности разликовати од знака који је постао на мртвом телу човечијем. Исто тако не може се научно тврдити ни тобожњи карактеристични изглед лешева обешених. Помодрело лице, пена на уснама, испао језик, ерекција пениса, јаче лучење слузи, на женским сексуалним деловима и многи знаци смрти од вешања, који као бајаги „не варају“, могу код обешенога доћи, али могу исто тако и изостати и наћи се код лешева, код којих је наступила била смрт на други неки начин. Наравно и овде, истражник треба да се причува од пренагљеног претпостављања, како је трећа рука могла помагати у убиству, пошто има доста случајева, да су самоубице покушавале прво један, па други, па више и најзад неколико других начина смрти, и најпосле дохватили се поузданог конопаца. Обешене самоубице, који су имали на себи рану од пушке, која није смртоносна, па можда и по неку дубоку рану од оштрога оруђа не иду у ред ретких случајева. С те је стране знаменито, самоубиство, које се више пута по јавности спомињало, како је једна стара девојка, која је нанела себи, две доста дубоке ране, оштрим оруђем близу срца, па је потом крв зауставила а истеклу крв брижљиво операла, и тек се тада обесила.

Дође ли до знања такво сумњиво самоубијство, онда се морају смишљено проценити све спољне прилике и околности. Писмо које је самоубица оставио, ваља прочитати, али га не треба сматрати као доказ, а ако је могуће, ваља упоредити рукопис са рукописом, који је несумњиво баш онога лица које је обешено, Ако се не може ово одмах учинити, онда ће се моћи бар то утврдити, да ли су рукопис, стил, и ортографија отприлике такви, да одговарају сталежу погинулога. Ако је у писму наведено, нешто, као узрок самоубијству, што се може лако доказати, нпр: финансијски губитци, домаће бриге, болест ит.д. онда случај постаје тиме мање сумњив. Не наведе ли се никакав узрок, или се наведе досада од живота, или страх од чега било, што се не може тачно доказати, онда у толико више ваља бити пажљивији. Исти је такав случај, ако је писмо тако написано, да изазива човека да помисли, да је код писца са свим изненадно наступило душевно поремећење, којег раније није било.

Не треба испустити из вида и то, да ли су хартија, мастило и перо, којима је писмо писано, баш својина погинулога или нису. Ако је тако, онда ово наравно не доказује још самоубијство, пошто је убица могао и после свршенога дела на лицу места фалсификовати писмо. Не нађе ли се код умрлога никаква слична артија, онда ако је писмо очевидно написано другчијим пером, него онаквим каквих су нађена код погинулога, онда је случај свакако сумњив. Треба имати на уму да такав случај неће тако лако доћи код сиромашнијих људи, пошто узрок таквог маскираног убијства може бити понајвише похара, наслеђа, а можда и љубомора или освета, јер тако добро смишљена и извршена убијства, скоро су увек дела образованијих људи. С тога, на тај начин, убијеног човека, ретко ће те наћи у сиромашном сељачком вајату или у отвореној пољани, него понајвише у спаваћој соби или соби за рад, тако, да ће се поменути испитивања због хартије, пера и мастила, моћи одмах предузети. Дотле је чиновник већ могао одприлике сазнати, да ли је злочин наступио због харања, ко је имао да наследи умрлога, и укратко, да ли је ко од дотичнога убиства могао имати какве користи.

За овим ваља поклонити пажњу, оруђу, којим је извршен злочин и како је ово употребљено. Околности ће, утврдити, да ли је конопац, гајтан, кајиш, шал ит.д. о коме је погинули висио, својина његова; да ли је когод трећи имао удела у овим средствима; а што је врло важно, — да ли је ово оруђе које је у овом злочину употребљено, било изабрано с особитом бригом или није. Свакако је истина да се самоубиства вешањем, предузимају често са врло неподесним средствима, нпр.: сувише slabим канапом или опет тако нечим slabим. Ово је код већине случајева, у којима самоубици није ништа друго стајало на расположењу или у којима је он хтео или морао тако нагло да ради, те није имао када прибрати. Ово се нарочито дешава, код душевно оболелих самоубица. Али по правилу увек ће се доказати то, да је самоубица са највећом бригом и пажњом вршио избор средстава. Њему је било до тога, да оруђе буде јако и поуздано, да се замка брзо и лако стеже и најзад (изгледа на први поглед непојмљиво). још и до тога му је стало, да ли ће оруђе кад се употреби проузроковати болове или неће. Због тога су, честа самоубијства, — платном, меканим шалом, дебелом гајтаном ит.д. док међутим, замком од жица, врло су ретка, јер једини познат случај да се неко обесио о ланац није био самоубилачки, него дотичнога је у потпуно пијаном стању обесила рођена жена ланцем, привезавши га за греду. Кад је та жена опазила, да се појавила сумња и кад се отпочела истрага онда се и она одмах обесила, и то шта мислите, о врло мекан пешкир. Свакако мора бити што тачнији опис оруђа и његовог облика, а нарочито опис његов према начину употребе, како би се доцније, могло доћи, до могуће сумње, и до основа за даље истраживање.

На овоме месту, ваља напоменути и то, да је састав што тачнијег описа у протоколу којим се констатује злочино дело најбоље средство, да се открију важне појединости. Докле год се гледа, и само посматра стање, па ма како било брижљиво, дуго и ма како оштро, ипак ће се превидети пуно појединости, а нарочито се неће опазити бесмислице. Али, оне ће упасти у очи, кад се припази на то, да се ствар опише што тачније и што очигледније. Ово се начело, као најважније препоручује младом чиновнику. Утврђено је, да важне околности, које тек доцније уносе јасност у неки случај, врло често упадају у очи, тек, кад се чита или диктира протокол, и уноси у њега опис стања ствари и начин извршеног злочина; наравно, ово је тек тада могуће, кад се тај посао врши полагаано, уредно и тачно.

Појмљиво је, да човек мора наићи на празнине и невероватности, кад се пође од општега ка посебноме, од узрока ка дејству, од ранијег ка доцнијем и од онога шта се хтело ка ономе шта се постигло. Цртач ће најбоље разумети, кад га ко подсети, да се погрешка каквога цртежа проналази најлакше и најпоузданије, кад се он погледа у огледалу. Исто тако налази се, тако рећи као у огледалу, погрешка једног догађаја, баш у његовом тачном опису. „Погрешке једног догађаја“, чине оне бесмислице и немогућности, које постају, кад је каква радња друкчије намештена, него што се она одиста десила, претпостављајући да се није при том намештању поступило са свом могућом предохраном, лукавством и рачуном.

Али овако се непоступа, нарочито код великих злочина. Увек се дешава већ често спомињата она велика бесмислица, коју ће учинити и најизвежбанији и најлукавији скоро увек при извршењу злочина. Зна се за један случај, у коме, код једнога обешенога, који се тобож, обесио сам, одмах посумњало у то да се дотични није сам убио па се пријавило власти, пре но што је и скинут са вешала. Саслушањем потпуно поузданих и сасвим незаинтересованих сведока, могло се утврдити, да је стање које се затекло остало сасвим непромењено,

Мртво тело висило је усред собе о клину за полијелеј, ноге удаљене готово за пола метра од земље — а ниједне столице и т. д. код обешенога.

Од столица у дотичној соби (писаћој соби покојничковој) била је само једна столица за писаћи сто, две фотеље и једна обична столица. Она прва стајала је обично код писаћег стола, фотеље су стајале у крају поред сточића за пушење. Обична столица била је претрпана хартијама и књигама и стајала је одмах поред столице за писање. Чиновник је посматрао положај врло дуго и отпочео истраживање. Положај му је овај био све нејаснији, док му није пало на памет при протоколисању: „Па добро, како се тај обесио?“ Често долази и то, да по неко стојећи натакне себи конопац око врата и онда падне, тако да се налазе такве самоубице наслоњене на колена, шта више и лежећи, али кад су ноге удаљене од патоса, онда је дотични прво морао крај од конопца учврстити на какав клин, куку или на тако штогод, потом се морао попети на какву столицу или друго што слично, навући замку око врата и најзад скочити са столице, или шта буде већ узео; онда одгурнуту такав предмет ногом. Али кад су ноге удаљене од патоса, и кад у близини нема ни столице ни тако чега, онда је — морао неко припомоћи. Тако је било и у овом случају. Овде није било ни самоубиство ни убиство. Старог болешљивог човека његова породица предала је млађима на неговање, који су једног вечер без питања отишли на играчку. Те ноћи старца удари капља од које је умро онако сам и без помоћи. Да им се не би пребацило, да су рђаво испуњавали дужност, млађи (слуга и куварица) реше, да наместе самоубиство, узевши дугачку шипку од метле и прикачивши је на клин од полелеја. Потом је слуга издигао мртваца, а куварица му је натакла замку око врата. Радећи овај посао, они су просто заборавили да мету и столицу, пошто су морали хитати — да покраду писаћи сто покојников.

О ЛОПОВИМА

Као год што се убице деле на две категорије, од којих у једну долазе они, који извршују убиства с предумишљајем, а у другу они који то чине без предумишљаја, као што су убиства у раздраженом стању, афекту, пијанству, лудилу ит.д. тако исто и лопови могу се поделити у две групе. У једну би групу дошли они лопови, који краду без напред утврђеног плана, а другу они, који за све своје радње имају већ у напред добро смишљен план. Ови последњи, свакојако су, веома опаснији од оних првих, а карактеристично је за њих то, што су увек у друштву, и што имају на расположењу средства и алате за крађу. Таква су обично: кључеви, — калаузи — тестера, ексери, свеће, чекићи, мердевине, гвожђе, ђускије за одваљивање врата, прозора и т. д.

Лоповима није тешко прибавити потребан алат за извршење извесне крађе, али им је много теже испитати: место, околину, локал и остале прилике и околности, где, како и на који начин, да се изврши смишљена крађа и под каквим условима.

Разни лопови, према својем стручном занату, према својем таленту, склопу друштине и најзад према њиховој увиђавности, врше крађе на разне начине.

Ако треба да се изврши нека тежа крађа, претходно ваља да испитају место и све прилике и околности дотичног места. За ту цел, они обично поделе улоге, па један између њих који је највештији прими се тога посла да ступи у познанство

са послужитељима у кући или другим млађим лицима. Поузданији им је пут, ако у дому има каква куварица или служавка те са њом направи познанство и ступи у интимне односе, а за овим постану љубазници. Служавке и куварице, а и момци који су лакоумни или који су склони на пиће или друге какве пороке, врло су јака оруђа лоповима у извршењу крађа. Нарочито женскиње лакоумно и вољно пада у одношаје љубазничке и готово увек су непријатељски расположене према газди или према газдарици, а кад што и према обојици домаћина.

Помоћу ове кућевне послуге, лоповима је врло лако сазнати, све шта се, и како се у кући дешава; — где шта стоји, одакле се долази и прилази кући најлакше, а да то нико не осети, као и у које доба ноћи или дана ит.д. ит.д.

Бива и то кад је лопову немогуће да горњи начин постигне, он онда и сам ступи у службу код дотичног, али готово увек под туђим именом, и на тај начин прибере врло тачно, све податке који су му потребни за извршење даљег плана.

Карактеристика је овакових лопова — слугу — да су увек сувише послужни, перфидни, умиљати и ласкави.

При испитивању локала и осталих прилика и околности, ови или овакав лопов, нема одређених граница, нити пак неких нарочитих правила. Они то удешавају према својој нахођењу и схватању. Обично се избере између тих највештије лице, и оно по свом сопственом убеђењу и увиђавности испитује прилике, ради и издаје потребна наређења осталим лоповима, а ови га опет слепо и без свога резонувања слушају и извршују оно, што је он наредио, верујући потпуно, да се само на тај начин може опљачкати чија кућа.

Била је намера једне лоповске друштине, да се локали у кући извесне породице испитају, како би је лакше и боље похарали. За ту цел, изберу они измеђ себе једнога, који је био најпрепреденији а међутим врло елегантно обучен. Он распитиваше за дотичну породицу под изговором да је намеран да се код исте настани.

Изабрани приступи својој делатности и уђе у кућу коју треба да похарају, па на врло фини начин упита и ослови газдарицу од исте куће, молећи је, да му она даде обавештења о дотичној породици коју он божем тражи.

Док се овај млади лопов са газдарицом разговарао, зазвони на вратима неки раденик, који је дошао, санћим — да прегледа цеви које у кућу и из куће спроводе разне течности, а које су од употребе за саму кућу. Тек што је овај раденик — лопов — отпочео рад, а на врата улази један корпортер, — опет лопов — који носи књиге и разне друге ствари, нудећи их газдарици да и она што год купи. И док је газдарица дала обавештења ономе раднику, који је дошао да цеви прегледа, па онда докле је овај књигопродавац забавио са разним понудама, онај први господин — лопов — који беше дошао да се исвести о породици коју тражи, имао је доста времена, да осмотри и прегледа све што је потребно, за извршење крађе, у овом дому.

Згодан ће бити да на овом месту саопштиме такав један покушај опасне крађе који се десио у Хановеру.

Први спрат Хановеранске банке, издат је био под кирију неком гостионичару. Једно непознато лице дође и одседне код тога гостионичара а запише се у књигу под именом неког великог трговца из Амстердама.

После извесног бављења отпутује у Келн, одакле јави депешом гостионичару, да му, собу, коју је узео за себе, задржи и даље неиздату, и то за његов рачун, пошто ће он скоро у Хановер и пошто незна тачно кога ће се дана вратити. Поред тога ставио је до знања гостионичару, да он оче-

кује неке своје госте, па зато мора да абонира још две собе поред оне коју је узео за себе. — Гостионичар све ово изврши.

После осам дана, богати трговац изјави гостионичару, да мора путовати у Келн, и тамо да потражи своје госте на које је очекивао, изговарајући се да је у бризи за њима, страхујући, да им се није каква несрећа догодила. Како је отишао више се није враћао у Хановер.

Кад су гостионички послужитељи, ушли у његову собу, нашли су један сандук који је богати трговац оставио на сред собе. Они га хтедоше одатле уклонити у буцак. Чим помакну сандук, наиђу на једну велику рупу која је у патосу изрезана и кроз коју се велики лопов, помоћу ужета спуштао у доњи спрат гди је била Хановерска банка.

Но пошто зликовац није погодио да се спусти у ону собу банчину гди су се налазиле касе а није имао довољно средстава да одвали гвоздене плоче, које су га од касе растављале, морао је од своје намере одустати и побећи без икаква резултата. Да је потрафио да се с горњег боја спусти право у собу банчину гди су касе биле, опљачкао би банку са сумом од 7,000.000 динара.

Ова врста лопова, врло су опасни по имовину грађана а органи јавнога реда, само великом муком и трудом могу да их сузбију. Често пута и сва напрезања њихова да се грађани од оваких нападача обезбеде, бивају неуспешна.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА.

ВУЈИЦА — НОВИЦА — ГРУЈИЋ (ЗВАНИ МУРГА)

Ова слика показује једног окорелог зликовца, који је небројено пута падао у затвор за иступна дела. Два пута је судски осуђиван: први пут пре шест година, на три месеца за крађу новаца Анти Нешићу из Ритопека, а други пут, прошле 1896 године на шест месеци затвора, опет за крађу новаца једном трговцу крајишнику. Родом је из Треботина среза расинског округа крушевачког; стар око 32 године, зна занат абациски али га не ради. Нема сталног места пребивања али најрадије живи у Београду. Кад га одавде полиција протера иде по вашарима. Познат је са свима важнијим кесаро-

шима. Обично се издаје за раденика. Тако је обмануо и оног трговца крајишника; погодио се био с њиме да му истовари сплав, па пошто је изнео неколико дасака, промерно је ситуацију и лигао му око 700 динара. На два дана после те крађе ухваћен је у Болечу селу 2 сата удаљеном од Београда.

Новица је црн као циганин, добро развијен, тепа кад говори. На левој руци више шаке има белог од чира а на левој ноzi од посекоштине. Корача тромо.

Пре неколико дана опет је ухваћен и од стране топчилдерске полиције истушно кажњен на десет дана затвора, а по издржању кроз дан два биће протерау у Крушевац.

ДИМИТРИЈЕ ГОВЕДАРИЋ, ЛОПОВ

И ова слика показује једну врло препредену лопужу који је небројено пута кажњаван за крађе и преваре. — Родом је из Турске но одавна живи у Србији; стар је око 43—45 година. Тамо, где се овај настани, пати цела околина. Врло се вешто и дрско увлачи по кућама и краде што стигне. У последње време измакао је полицији из вида и незна се где је. Неки мисле да је отишао у Турску, али по свој прилици биће да је се завукао у неку омању варош у Србији и вреба прилику да изврши какву већу крађу, или, друго какво зло дело. Димитрије има обичај да по који пут пређе у Мађарску пресвучен у тамошњу сеоску ношњу, где се прилично позабави. Сигурно, да и тамо има дружину са којом врши крађе.

КОЦКАРСКИ — ЕГАВАЧКИ — ЈЕЗИК *

Човек	Леват
Добар	Готиван
Добар човек	Готиван леват
Члан	Сивор већи
Писар	Сивор мањи
Жандарм	Поријат
Лопов	Шагравац
Ајдук	Горак Шатравац

* Није с горега да полиц. чиновници знају и овај коцкарски језик јер им у приликама може користити, с тога и ову рубрику отварамо.

Окови	Трескавице
Аица	Шатронца
Кључеви	Разбаштавци
Девојка	Келинка
Жена	Треба
Дете	Келинче
Лебац	Пања
Ракија	Шушљинга
Печење	Жвањет
Паре или новци	Транци
Динар	Пилавка
Банка	Шуштавица
Дукат	Пилавка
Грош	Грандељ
Марјаш	Кантић
Бежи	Гљај
Стој	Негљај
Пушка	Утуко
Нож	Мисирац
Сикира	Мисирка
Сат	Око
Отац	Кевац
Мајка	Кева
Прстен	Нагљавак
Дуван	Пљуванац
Карте	Шуствавице

(Наставиће се)

У овоме броју, а на првом месту, одређеном за слике полицијских старешина, доносимо слику министра полиције г. Мих. Кр. Ђорђевића по ранијој његовој фотографији, а у једном од идућих бројева донећемо његову биографију. Ако добијемо најновију фотографију онда ћемо донети другу слику.

Кад добијемо фотографије других старешина полицијске струке за које смо их већ умолити, послаћемо их у Беч на израду и кад буду готове, отпочећемо их у листу доносити.

БЕГУНЦИ СА РОБИЈЕ.

1. **Станојем Богдановић**, родом из Беле Цркве окр. ужичког. Стар 38 година, средњег стаза, у лицу црн, Нема предњих горњих зуба. Више пута осуђиван на робију због опасних крађа а последњи пут на 20 година. Опасан је лопов и дрзак разбојник; хоће и пожем да удари на човека. Иде и по ва-шарима. — Априла ове 1897 год. побегао је из Добричева са робије, заједно са Драгишом Вељковићем, чији опис следује за овим. Он је по свој прилици нашао прибежиште у каквом селу у Србији и ради под видом поштеног сиромашка док му не пође за руком да изврши какво разбојништво. Сваки кмет треба да обрати пажњу у својој општини на дошљаке и где овај буде лако ће га познати по овоме опису, а нарочито што је без предњих горњих зуба.

2. **Драгутин Вељковић** звани „Гиша“, стар 20. година родом из Београда; по занату зидар али не ради. Има мајку и очуха на Енглеzewцу у близини куће г. Чедо Мијатовића, „Гиша“ је растом мали, косе више црне и увис подигнуте,

обрве плаве и ретке а очи угасите и играју му као на зејтину. На десном оку, при крају трепавице и више ње има две белеге од засекотине. — Поред небројени казни за скитњу, он је трипут кажњаван за просте крађе, а у месецу Новембру 1889 год. још као дете, био је под судом за крађу. Склон је на сва хрђава дела али крађа му је најмилији посао. Друштво му је Драгутин Атанасијевић, Сима Марковић и Јован Ђукић сви из Београда и његови вршњаци. Побегао је са робије из Добричева заједно за Станојем Богдановићем у априлу ове године. На сваки начин и он је се завукао у какву варош или село код кога у службу, па за то треба обратити пажњу на дошљаке, а по опису овом лако се може познати јер је тачан.

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

Милош Врањковић скитница из Лознице, издржао је осам месеци осуде судске у Пожаревачком казненом заводу и 19. јула т. год. пуштен је са пасошем, но има још да издржи годину дана полицијског надзора. Ово треба да зна свака општинска и полициска власт, ради одржања мира и реда у свиме ресору.

ТРАЖЕ СЕ

1., **Васа Вучковић** пољски чувар из села Бренице, среза нишког, извршио је убијство, над Марком Вујичићем, скитничким циганином из Жиче. Ово је учишио рано из јутра, 23. јула ов. год. а за тим побегао. Убијца је родом из Турске, стар 25 година, — плав, у лицу рошав од богиња, а има мале жућкасте бркове. Браду брије, али није искључена могућност да је по извршеном убијству пустио браду у цељи сигурнијег прикривања. Тада је имао на себи одело: црне чакшире, црвену антерију, на глави шајкачу на ногама опанке.

2., **Мијаило Пауновић**, бив. порески званичник, окривљен је за злоупотребу у званичном раду и побегао је испод ислеђења. Пауновић је стар 30—36 година, омален, плав, пун, и добро развијен. Носи немачко одело. У говору записи крајинским дијалектом. Био је практикант среза крагујевачког, по том, рачуно-прегледач средње контроле на Убу и најпосле је живео у Београду, без занимања. Кад је дознао да је окривљен, побегао је у Аустрију и пре месец дана виђен је у Оршави, одакле је намеравао да пређе у Влашку. Поред српског говори и влашким језиком.

Први број „Полицијског Гласника“, шаљемо само онима, за које сматрамо, да им је дужност да га држе а и да се по могућству постарају ради проширења његовог.

Шаљући им овај први број, са уверењем, да ће га као новину у нашој књижевности радо прихватити, молимо их, да се брзо одазову са шиљањем претплате. Ако ко од њих, неби хтео наш лист да држи, молимо га, да нам одмах врати први број.